

СЕНТЕРҮ ЯЛАВЭ

1944 сұлхи майһан 5-мөшөнчөпө тухаты

Муркаш район хаҗачё

63 (7380) №

Шамат кун, 2006 сұлхи июльн (утә) 29-мөшө

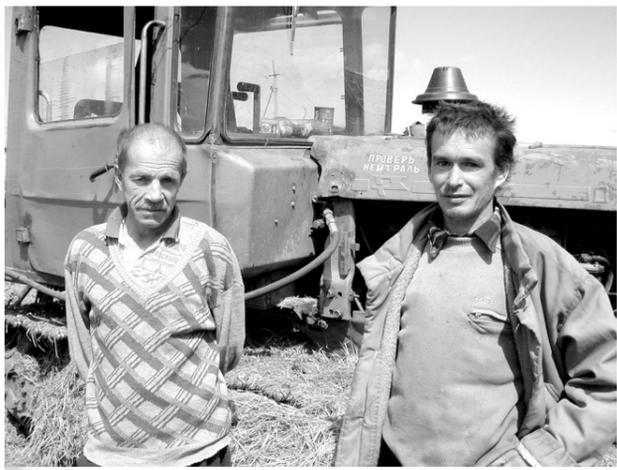

Хакё ирёлё

Симёс ёҗ җи

Сивё хёл хәрушә пулмё

Паләртнә чухлө вьльах-чөрлөх продукчөсем туса илес тесен хёл кунөсем валли мөншөн пур енлөн те төплөн, ответләха туйса хәтөрленмелли, пур вак-төвеке те шута илмелли каламасарах паллә. Мөншөн тесен вьльахсене сұлталәк тәршөпе ытларах вәхәт витесенче тытса усраҗсө, сұлталәкөпе туса илнө продукци каләпәшө те җак

тапхәр җине лекет. Җак чәнләха төпе хурса ёҗслөҗсө те паян «Оринино» хуҗаләхра.

Мөн калани пуш сәмах мар. Әна җак цифрәсем те аван сирөплөтөҗсө. Хуҗаләхра җак вәхәта нумай сұл үсөкөн кураҗсене пөтөм лаптәк синчен сулса пустарса илнө. Лаптәкө пөчөкөх төмөлле мар. Пөтөмпө 611 гектар синчен пухса кертнө кураҗсене. Планна 637 тонна утә типөтсе янтәламалла пулнә пулсан, ку енөпе плана тултарасси те нумай юлман, 500 тонна ытла утә хәтөр ёнтө.

Җак кунсенче хуҗаләхра паха сөтөклө апат – сәнаҗпа силос хывас ёҗсем анлә сарәлнә. Сәнаҗ хәтөрлөссөпе плана 200 процента яхән тултарнә, силос 2060 тонна хывса хәварма пәхнә пулсан, вәл та 2000 тонна яхән траншеяҗсенче.

– Ку сөтөклө апатсене пөтөмпө 4 траншея янтәласа хуларәмәр ёнтө. Кунта вара, акә, 5-мөш траншея җасах тулмалла, – каласа парәтә Атапай участокөн пусләхө Алексөй Прокөпөв. – Парусем валли тырә сәнаҗө пулат.

Атапай ферми патне симёс масса тиенө автомашинәсем пөрин хыҗсән тепри килсөх тәраҗсө. Кунта Илья Кольцов, Иван Ершов, Виталий Колбасов тата Григорий Моисеев водителсөм тәраҗсө. Траншейәри массәна вара

Райадминистрацире

Хастар ёҗпе тивөснө

Хорнуй ял тәрахөн администрацияөпе «Моргаушавтотехсервис» предприятй ыйтнине тивөҗтерсе, район администрацияөн пусләхө кәҗсәлхи июльн 27-мөшөнчи 214 № ыйшәнәвөпе җаксене район администрацияөн Хисеп грамотиөпе наградәланә:

1. Нумай сұл тәрашса ёҗленөшөн тата обществәлла ёҗсө хастар хутшәннәшән:

– **Маргарита Семеновна КАСЬЯНОВАНА**, ёҗ ветеранне, Мән Шаптак ялөнче пурәнаканскөре;

– **Калерия Васильевна ЛЕОНТЬЕВНА**, ёҗ ветеранне, Мән Шаптак ялөнче пурәнаканскөре;

– **Галина Степановна ПАВЛОВНА**, «Моргаушавтотехсервис» предприятин пропусксен бюровөн дежурнәйне;

– **Михаил Николаевич СКВОРЦОВА**, «Моргаушавтотехсервис» предприятин моторсем юсамалли цехөн пусләхөне.

2. Халәх сывләхне сыхлас ёҗре нумай сұл хушши тәрашнәшән:

Мария Александровна АЛЕКСАНДРОВНА, ёҗ ветеранне, Мән Шаптак ялөнче пурәнаканскөре.

гусеницәллә тракторсемпе Сергей Быковпа Николай Репин пусарәнтараҗсө.

Хирте симёс масса сулакансем патне те ситрөмөр участок пусләхөпе. Илья Колбасов, Андрей Блинов механизаторсен ёҗсөпе кәмәллә вәл. Механизаторсем хирте хәйсен сұлмалли агрегәчөсемпе саврәм хыҗсән саврәм тәваҗсө, техникәна тухәслә ёҗлеттерме тәрашәҗсө. Ара, опычө те вөсен пөчөк төмөлле мар. Пөри 10 сұл, тепри 32 сұл трактор рулө умөнче, шанса панә техникәна алә җинчи пурнесем пөкөх лайәх пөлөҗсө.

Хуҗаләхра симёс ёҗ җи вөҗленсе пыраты пулсан, вырма тухиччен шутлә кунсем юлаҗсө. Тыр-пул пухса кертөс ёҗсене те кирлө шайра туса ирттерме шанәҗ сук мар.

Җөр ёҗсөпе пурәнакан сыннан канәҗ вәхәт сук пул сәв. Җапах та кәрхи кунсем пушсөх те канәҗсәр төмөлле. Мөн акса-лартса хәварнине, тар тәкса пәхса үстернине сухатмалла мар вөт-ха, вәхәтра тата сухатусемсөр пухса кертмөлле. Җак чәнләха аша илсе тәрашәҗсө «Оринино» хуҗаләхра.

В. ШАПОШНИКОВ.

Сән үкерчөкөсөнче: Сергей Быковпа Николай Репин траншейәра симёс массәна пусарәнтараҗсө; траншейәна симёс масса килсөх тәраты; Илья Колбасовпа Андрей Блинов механизаторсем кураҗсене сұлнә сөрте техникәна тухәслә ёҗлеттерөҗсө; Виталий Колбасов тата Илья Кольцов водителсөм симёс масса турсарнә сөрте хастар.

Автор сән үкерчөкөсем.

МОРГАУШКОЕ РАЙОННОЕ СОБРАНИЕ ДЕПУТАТОВ ЧУВАШСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

РЕШЕНИЕ

от 28 июля 2006 года № С-11/1

О заявлении члена избирательной комиссии Моргаушского района Чувашской Республики

В соответствии с пунктом 6 статьи 29 Федерального закона № 67 - ФЗ "Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации" и на основании заявления члена избирательной комиссии Моргаушского района Чувашской Республики Ораиной Тамары Ивановны районное Собрание депутатов **решило:**

1. Освободить Ораину Тамару Ивановну от обязанностей члена избирательной комиссии Моргаушского района Чувашской Республики.

2. Предложить политическим партиям, общественным объединениям, собраниям избирателей по месту жительства, работы, службы, учебы в срок до 9 августа 2006 года представить в Моргаушское районное Собрание депутатов предложения по кандидатуре в состав избирательной комиссии Моргаушского района Чувашской Республики.

3. Направить настоящее решение в средства массовой информации для опубликования.

Глава Моргаушского района **Ю. А. ИВАНОВ.**

Раҗсейре

Тенкөлөх укҗа пысәкланат

5 пин тенкөлөх купюра кәларни инфляци үссө каяссинө пөлтөрмөст-и?

Июльн 31-мөшөнчөх ёнтө Раҗсейн сөнө банкнотине – 5 пин тенкөлөх хут укҗана алла тытса пәхма май килө. Раҗсей Банкөн тулашри тата обществәлла сыхәнусен департаментчө пөлтөрнө тәраҗ, җав кунран тытәнса Раҗсейре тахсантанпах көтнө купюра-гигантпа укҗа хутшәнәвөсөнче усә курма тытәнәҗсө.

Ку купюрәна кәларасси пирки Төп Банк 1997 сұлтах йышәннә. Анлантарнә тәраҗ, ку вәл наличнәй укҗа-тенкө хутшәнәвөсөн кирлөлөхөпе тата сөршывра вәтам ёҗ укҗи шайө үссө пыниө сыхәннә. Унән виси сөнө купюрән номиналөчен икө хут пысәкрах пулсанах «пысәк укҗана» хута яраҗсө. Аса илтертөпө, Раҗсейре халө вәтам ёҗ укҗи шайө шәпах ёнтө уйәхне 10 пин тенкөне яхән. Апла пулин те 1997 сұлта та, халө те экспертсенчен хәшөсем 5 пин тенкөлөх купюрәна кәларнине инфляци үссөсөпе сыхәнтарәҗсө. Паллә ёнтө, сынсем пәлханәҗсө: пухнә укҗана «сәлма» васкамалла мар-и?

Кун пирки 1992-1994, 1998-2002 сұлсенче Раҗсей Банкөн председателө пулнә Виктор Ге-

раченко компетентлә хурав панә:

– Эпир ансат мар экономика анләшөнче пурәнәтпәр, сынсен әс-тәнөнчө сирөплөсене ларнә хәш-пөр стереотипсенчен хәтәлма май сук. Пениси виси үсет пулсан, хаксем үссөсө көтсөх тәр. Халө те кун пек реакци пуласси иккөлөнтөрмөст.

Ку вәл хәйне өвөр тема, ун пирки пөр өнлө кәна сирөплөтөсө калама май сук. Җапах та, епле пулсан та, 5 пин тенкөлөх купюрәна хутшәнәва кәларни инфляци хәпартакан ку е вәл экономика процесөсен кәтартавө төсе каламан пуләттәм.

Наличнәй укҗа купюри валли сөршывра кирлөлөх, хаксен шайләшәвө тата ёҗ укҗи шайө пулмалла. Кусем вара пирөн пөтөмпөх пур, 5 пинлө купюрәна тахсанах туса хәтөрленө пулнә, сәкна валли сынсем мораль төлөшөнчө хәтөр пулман пирки кәна аша хутшәнәва кәларман.

Хәш-пөр регионсемпе уйрәм отрасльсенче ёҗ укҗи шайө пөчөк мар, аша вара сынсем аләран наличнәйөпе илөсшөн. Җавәнпа та пысәк купюрәсем кәларни укҗа-тенкө ситерсе парассине сәмәллатма, тәкаксене пөчөклетме тивөҗ.

Приказ

“Трактор” уйәхләх пусланат

Ял хуҗаләхөнче чи хөрү ёҗ җи тапхәрө: вьльах апачө хәтөрлөмөлле, вырма кантәкран шаккаты, кәр аки пирки те шутлама вәхәт. Җак вәхәтра, паллах, тракторсемпе вөсен прицепөсемсөр, хәй төллөн сүрекөн ытти техникәсәр ёҗсене агротехника ыйтнә пек пурнәҗслама майө сук. Кәна шута илсе республикәра сұлленөх август уйәхөнчө “Трактор” филиалка уйәхләхө-операци ирттерөси йәлара. Умра, акә, кәҗал та сәв вәхәт. Җак кунсенче Чәваш Республикин хәй төллөн сүрекөн тата ытти техникәна уйәхләх-операци ирттерөси пирки приказ кәларнә. Асәннә тапхәрта патшаләх техника надзор ёҗсенөсем сұл-йөр хәрушсәрләх инспекцияөпе пөрле сұл җинче сүрекөн тата ёҗре усә куракан тракторсемпе прицепөсем, ытти хәй төллөн сүрекөн техника төлөшөпе тимлөрөх пулөҗ. Төрсөлөсөсем вәхәтөнчө техника төхөмотр тәнинө пәхасси, питех те кивелнө техникәна учөтран кәларасси, юсавсәр техникәпа ёҗе тухнине паләртасси малти вырәнта пулө.

А. БЕЛОВ.

Юбилей

Саламлатпәр

Муркашра пурәнакан юратнә аннене, аппана, йәмәка – **Галина Ивановна АЛЕКСАНДРОВНА** суралнә кунө ячөпе чун-чөрөрен хисөплөсө чи аша сәмахөсөпе саламлатпәр.

Утас сулу такәр, сывләху сирөп, кун-сулу вәрәм пултәр. Эпир санпа мухтанатпәр, эс пурришөн савәнәтпәр. Татах нумай пурәнна сан умри сүлне Турри уссах пытәр.

Саламлаканөсем: пичөшө, йәмәкөсем, ывәлөпе хөрө, сывәх тәванөсем.

Муркашри төп больницәра нумай сұл поликлиника өртүсөнчө вәй хунә тата паян та җак ёҗсө ответләха туйса пурнәҗсәла пыракан **Елена Николаевна СЕМЕНОВАНА** 55 сұл тултарнә ятпа чөрери сәмахөсөпе ашшән саламлатпәр. Халәх сывләхне сыхлани пархатарлә ёҗ пулнине шута илсе сирө хәвәра та нумай сұл таса та сывә пурәнма, хәвәрән пуян опытәрпа пирө яланах пуләшса пыма, сумра малашне те телейөпе анәсу кәна илсе сүреме сөнөтпөр. Сирөн аша кәмәлу сүлсем иртнө май татах пуянланса пырасса шанәтпәр.

Салампа Муркашри төп больница коллективө.

Юратнә мәшәра, аннене, хунямана, кукама, асаннене – Торинкасси ялөнчө пурәнәкөн **Анна Арсентьевна СЕМЕНОВАНА** 60 сұлхи юбилей ячөпе чун-чөрөрен саламлатпәр. Эс пурришөн Турра тав тәватпәр. Сана суралнә кун ячөпе саламлөсә сирөп сывләх, телей сунатпәр. Пирө, ачусөне, пурнәсра йөркөллө пурәнма әс-тән, вәй-хәват, сывләх панишөн тав тәватпәр сана, хаклә, юратнә аннөсөм, пөтөм чун-чөрөрен.

Җавән пөкөх унән ывәлөн тата мәнүкөн Сашән та суралнә кунөсем. Вөсөне те пөрле саламлатпәр.
Мәшәрө, ывәлөпе кинө, 4 хөрөпе көрүшө тата 8 мәнүкө.